

ЗРАСРЪ - Вх № ССДК - 1497 от 12 септември 2019г

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Владимир Христов Христов
секция „Хидрогеология“ към Геологически институт – БАН
тел. (02) 9793473; email: vhh@geology.bas.bg

Относно: Дисертационен труд на Лазар Бойков Беров *"Хидрогеоложко концептуално моделиране в ГИС среда на находища на термоминерална вода в района на Кюстендилската котловина"*, представен за присъждане на образователната и научна степен "доктор", редовен докторант (отчислен с право на защита със Заповед № Р-754 от 29.06.2016 г.) към катедра "Хидрогеология и инженерна геология" на МГУ "Св. Иван Рилски", по професионално направление 4.4. "Науки за земята", докторска програма "Хидрогеология".

Становището е съставено съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Инструкцията за приложението му в Минно-геоложкия университет, както и по Договор за изготвяне на становище (№749 Д-Р с вх. номер ССДК - 1476 от 09.07.2019 г.) между Ректора на Минно-геоложкия университет и проф. Владимир Христов.

Дисертационният труд е разработен по време на редовна форма на обучение към катедра „Хидрогеология и инженерна геология“, ГПФ на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“, София.

Темата е свързана с изучаването на находищата на минерална вода в района на Кюстендилската котловина. Разгледани са пет находища и водопроявления.

Използваните архивни материали са свързани преди всичко с резултатите от проведените в миналото геоложки, тектонски, хидрогеоложки и хидрохимични изследвания в района на всяко от разглежданите находища и водопроявления на минерална вода.

Някои от основните научно-приложни приноси на докторанта са:

- Направен е ретроспективен анализ на наличната литература и фондовите материали за геоложката, тектонска, геоморфоложка, хидрогеоложка и хидрохимична информация;
- Дадени са дефиниции и принципи на концептуалното хидрогеоложко моделиране и основните геолого-тектонски предпоставки при конструирането на моделите;
- Описани са подробно всички находища на минерална и термална вода в Кюстендилската котловина;
- Съставени са концептуални модели в ГИС среда за разглежданите находища на минерална вода.

Някои слабости и неточности в дисертационния труд са изброени по-долу. Един от основните проблеми е, че дисертацията има вид на много обемист доклад (297 стр.), което затруднява не само читателя, но вероятно и дисертанта, който не е успял да избегне редица повторения и някои грешки.

- Най-съществената ми забележка е по отношение на границите на концептуалните модели, които са много дискусийни. Авторът е написал, че те са прокарани по протежение на разломи, литоложки граници и вододели. Например, за находище "Берсин" (Фиг. 4.19) тези условия не са изпълнени за по-голямата част от границата, която пресича на 7-8 места реки и на други 5 -

разлома, като не следва литоложки граници или разломи, където това е възможно. Много по-убедителни са приетите граници за находище "Невестино-Барището", представени на Фиг. 4.32.

- В глава I (до 75 стр.) в текста са приложени много архивни протоколи, схеми, снимки, повечето от които не допринасят съществено за това изследване;
- Подточки от дисертацията 6.3.3. и 6.3.4 са озаглавени "Находище Барището" и "Находище Топилата". Тези наименования се срещат на много други места край различни селища в страната. Всички изследователи през последните повече от 100 години обозначават тези находища като "Невестино" или "Невестино-Барището" и "Невестино-Топилата";
- Среща се цитиране без посочване на автор: "... в доклада за Невестино от 1971 година" (16 стр. от автореферата);
- Авторът пише на страница 129 "... е довел до съвременната вулканична активност в Осоговската планина." За съвременен вулканизъм се счита този, който се е проявил през историческо време, но не и този в Осоговската планина, който е от преди 47 милиона години.

Представени са четири публикации по темата на дисертацията, излезли в периода 2014-2018 г., които покриват изискуемите наукометрични показатели. Препоръчвам активизиране на публикационната дейност на дисертанта.

Авторефератът отразява основните резултати, представени в дисертационния труд.

Считам, че дисертантът ще се съобрази с направените забележки и препоръки в бъдещата си дейност. Дисертацията отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен "доктор".

В заключение, препоръчвам на членовете на Научното жури да присъдят на Лазар Бойков Беров образователна и научната степен "доктор" по професионално направление 4.4. "Науки за земята", научна специалност "Хидрогеология".

София,
2 септември 2019 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Владимир Христов)